

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I Kž-423/2022-11

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Horvatovića, predsjednika vijeća te Marije Balenović, Sanje Katušić-Jergović, Sande Janković i Tomislava Juriše, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Kapikul, u kaznenom predmetu protiv optuženog Z. B., zbog kaznenog djela iz članka 111. točka 4. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – ispravak, 101/17. i 118/18. – dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženog Z. B. podnesenim protiv presude Županijskog suda u Vukovaru, broj K-4/2022-34 od 7. srpnja 2022., u sjednici vijeća održanoj 14. ožujka 2023. u prisutnosti u javnom dijelu sjednice odvjetnika K. P., kao zamjenika braniteljice optuženika, odvjetnice S. D.,

p r e s u d i o j e

I Djelomično se prihvata žalba državnog odvjetnika, preinačuje se pobijana presuda u odluci o kazni te se optuženi Z. B. za kazneno djelo iz članka 110. KZ/11. za koje je tom presudom proglašen krivim, na temelju članka 110. KZ/11. osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina, u koju mu se na temelju članka 54. KZ/11. uračunava vrijeme uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 6. studenog 2019., pa nadalje.

II Žalba optuženog Z. B. te u preostalom dijelu žalba državnog odvjetnika, odbijaju se kao neosnovane te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu, potvrđuje prvostupanska presuda.

Obrazloženje

1. Citiranim presudom Županijskog suda u Vukovaru, u ponovljenom postupku, optuženi Z. B. proglašen je krivim da je na način i pod okolnostima opisanim u izreci presude počinio kazneno djelo protiv života i tijela, ubojstva iz članka 110. KZ/11., pa je na temelju članka 110. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 17 (sedamnaest) godina.

1.1. Temeljem članka 54. KZ/11. optuženiku je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme od uhićenja i u istražnom zatvoru, od 6. studenog 2019. pa nadalje.

1.2. Temeljem članka 79. KZ/11. od optuženog Z. B. oduzet je nož dužine 25 cm sa futrolom, obzirom da je isti upotrijebljen za počinjenje kaznenog djela.

1.3. Temeljem članka 148. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj: 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 152/14. i 70/17., 118/18. i 126/19. – dalje: ZKP/08.) u vezi sa člankom 145. stavak 1. i 2. točka 1. i 6. ZKP/08., optuženik je dužan naknaditi troškove kaznenog postupka i to na ime troškova vještačenja iznos od 6.008,00 kuna, troškove svjedoka 500,20 kuna, te na ime paušala iznos od 3.000,00 kuna.

2. Protiv te presude žalbu je podnio državni odvjetnik, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točka 11. i stavka 3. ZKP/08. , pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 470. ZKP/08. te zbog odluke o kazni (članak 471. ZKP/08.) s prijedlogom se pobijana presuda ukine i predmet vrati prвostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, odnosno da se optuženiku izrekne kazna zatvora u duljem trajanju.

2.1. Protiv te presude žalbu je podnio i optuženi Z. B. zbog odluke o kazni (članak 467. stavak 1. točka 4. ZKP/08.) s prijedlogom da se optuženiku izrekne kazna zatvora u znatno kraćem trajanju. U žalbi je izjavljen zahtjev da se optuženika i njegovu braniteljicu pozove na sjednicu drugostupanjskog vijeća.

3. Odgovor na žalbu optuženika podnio je državni odvjetnik i predložio da drugostupanjski sud žalbu optuženika odbije kao neosnovanu.

3.1. Odgovor na žalbu državnog odvjetnika podnio je optuženik i predložio da se žalba državnog odvjetnika odbije kao neosnovana.

4. U skladu s odredbom članka 474. stavak 1. ZKP/08. spis je bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

5. O sjednici drugostupanjskog vijeća izvješteni su državni odvjetnik, te optuženi Z. B. i njegova braniteljica S. D. Sjednici vijeća prisustvovao je zamjenik braniteljice optuženika, K. P., odvjetnik u Z., dok nije pristupio zamjenik Glavne državne odvjetnice Republike Hrvatske, koji je o održavanju sjednice uredno obaviješten, a niti je sudjelovao optuženi Z. B. putem video-konferencijske veze, budući je prije sjednice dostavio sudu svoju izjavu kojom je obavijestio sud da ne želi prisustvovati javnom dijelu sjednice, pa je sjednica vijeća održana u njihovoј odsutnosti, u smislu članka 475. stavka 3. ZKP/08.

6. Žalba državnog odvjetnika djelomično je osnovana, dok žalba optuženika nije osnovana.

7. Neosnovano se žali državni odvjetnik zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točka 11.i stavka 3. ZKP/08., navodeći da pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama u pogledu presuđenja za kazneno

djelo iz članka 110. KZ/11., umjesto za kazneno djelo iz članka 111. točka 4. KZ/11., jer da prvostupanjski sud nije iznio razloge zbog čega je ispušten dio činjeničnog opisa "i time joj se osveti", niti je sud iznio razloge zbog čega se u konkretnom slučaju ne radi o teškom ubojstvu iz članka 111. točka 4. KZ/11., koje je optuženiku stavljeno na teret i to upravo optužnicom na koju se poziva prvostupanjski sud, te kako prvostupanjski sud u pobijanoj presudi samo reproducira obranu optuženika i iskaze ispitanih svjedoka u cijelosti, a pri tome ne daje nikakvu analizu istih, iako je na to već prethodno upozoren ukinutom odlukom drugostupanjskog suda, a što nije učinjeno ni u ovom ponovljenom postupku, posebno u odnosu na ubrojivost optuženika, jer da je ostalo i nadalje nejasno da li je optuženik bio bitno smanjeno ubrojiv ili samo smanjeno ubrojiv, niti su dani razlozi u odnosu na okolnosti koje su ukazivale da se radilo o teškom ubojstvu, zbog čega se presuda ne može ispitati, te da je prilikom objave presude, što je vidljivo iz zapisnika o objavi od 7. srpnja 2022., sud povrijedio članak 412., članak 448. stavak 2., članak 449. stavak 1., članak 456. stavak 1. i članak 459. stavak 2. ZKP/08., što je utjecalo na presudu.

8. Prije svega treba reći, da je nakon ukinutja prijašnje presude od 16. srpnja 2021., broj K-12/2020-59, a rješenjem ovoga suda I Kž-331/2021-11 od 18. siječnja 2022., u ovom ponovljenom postupku, prvostupanjski sud bio vezan zabranom *reformatio in peius*, jer je ukinutom presudom od 16. srpnja 2021., na koju se državni odvjetnik nije žalio, optuženik Z. B. bio proglašen krivim za predmetno kazneno iz članka 110. KZ/11. sa istim činjeničnim opisom koji je i sada sadržan u izreci nove pobijane presude. Naime, institut zabrane *reformatio in peius* zabranjuje svaku izmjenu u presudi na štetu optuženika, ako je pravni lijek bio izjavljen samo u njegovu korist, što je u konkretnom slučaju i ostvareno.

9. Iako je istina, da u ovom ponovljenom postupku prvostupanjski sud nije slijedio sve upute drugostupanjskog suda iz ukinutene odluke, niti se upustio u podrobnu analizu provedenih dokaza i obrane optuženika, niti se osvrnuo na zabranu *reformatio in peius*, ipak se ne radi o takvoj povredi odredaba kaznenog postupka zbog kojih se presuda ne bi mogla ispitati, budući po ocjeni Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske, u situaciji, kada je u ovom konkretnom slučaju optuženik u cijelosti priznao kazneno djelo ubojstva iz članka 110. KZ/11., s istim činjeničnim supstratom, kako u prethodnom, tako i u ovom ponovljenom postupku, to prigovori državnog odvjetnika o bitnoj povredi zbog izostanka razloga o odlučnim činjenicama i izostankom analize obrane optuženika te iskaza ispitanih svjedoka, uz povredu primjene više odredbi ZKP/08., a sve u odnosu na počinjenje kaznenog djela teškog ubojstva iz članka 111. točka 4. KZ/11., nisu osnovani.

10. Nadalje, kao što je već prethodno navedeno, u ponovljenom postupku, prvostupanjski sud je bio vezan zabranom *reformatio in peius*, pa stoga nije relevantno to što državni odvjetnik tvrdi da su počinjene citirane bitne povrede, jer se prvostupanjski sud i u ovom ponovljenom postupku pozvao na postojeću optužnicu kojom se optuženik činjeničnim opisom teretio zbog kaznenog djela teškog ubojstva iz članka 111. točka 4. KZ/11., niti je od utjecaja to što prvostupanjski sud nije iznio razloge zašto je ispuštilo dio činjeničnog opisa koji ukazuje na kvalifikatornu okolnost tako terećenog djela, budući prvostupanjski sud, a s obzirom na odredbu članka 13. ZKP/08., takvu optužnicu na štetu optuženika nije mogao prihvati, već samo onaj činjenični opis koji je bio sadržan u prethodno ukinutoj presudi, a čiji sadržaj u

cijelosti odgovara obilježjima kaznenog djela iz članka 110. KZ/11., a na koji se državni odvjetnik prethodno nije žalio.

11. Stoga, kako je optuženi Z. B. priznao kazneno djelo ubojstva te u svojoj obrani cijelovito i okolnosno iskazivao o svim činjenicama i okolnostima počinjenog kaznenog djela ubojstva, a prvostupanjski sud proveo one dokaze iz kojih se utvrdilo, da takvo cijelovito i okolnosno priznanje nije u suprotnosti sa opisanim činjenicama iz izreke pobijane presude, to i ovaj drugostupanjski sud smatra, da činjenice koje proizlaze iz iskaza ispitanih svjedoka, članova uže i šire obitelji optuženika i pokojne A. B., kao i susjeda, a što je još značajnije i iz rezultata drugih dokaza, osobito nalaza i mišljenja sudskomedicinskog i psihijatrijskog vještaka, te iz dokaza o pronalasku žrtve A. B. u septičkoj jami, ne ostavljaju prostora sumnji da je optuženi Z. B. u kritično vrijeme kao iz izreke presude, nakon kraće verbalne i fizičke prepiske sa suprugom A. B. pri kojoj mu je rekla da više neće da ima s njim spolne odnose, postupao u cilju da je usmrti, pa joj je lovačkim nožem duljine oštice 14 cm zadao probojnu ubodnu ranu desne strane trbušne stjenke sa oštećenjem desnog jetrenog lobusa i dvije probojne ubodne rane lijeve strane prsa s oštećenjem osrčnice lijeve strane srca i lijevog pluća od kojih ozljeda je ista odmah umrla, a nakon toga njeno tijelo zamotao u dvije deke oblijepljene selotejp trakom, a oko vrata zavezao električni kabel i za čiji kraj je zavezao komad betona te ju bacio u septičku jamu u dvorištu obiteljske kuće, pa je na opisani način ostvario sva bitna, objektivna i subjektivna obilježja kaznenog djela protiv života i tijela, ubojstva, iz članka 110. KZ/11., za koje je s pravom proglašen krivim, a djelo je počinjeno s izravnom namjerom.

12. Na tako utvrđeno činjenično stanje nije od utjecaja uporna tvrdnja državnog odvjetnika da provedeni dokazi ukazuju da je optuženik svoju suprugu ubio iz osvete što je odbijala seksualne odnose te bi se radilo o okolnostima koje imaju obilježja teškog ubojstva, budući je prvostupanjski sud, kako je već prethodno više puta istaknuto u ovoj odluci, bio vezan zabranom *reformatio in peius*, dok su činjenice i okolnosti koje su utvrđivane u postupku, a u odnosu na ubrojivost optuženika (bitno smanjeno ubrojiv ili smanjeno ubrojiv) vezane isključivo za odabir vrste i visine kaznene sankcije i ne ulaze u obilježja kaznenog djela, pa se neosnovano tvrdi u žalbi državnog odvjetnika, da nejasan stav prvostupanjskog suda i o tome, treba dovesti do ukidanja prvostupanske presude i da se presuda zbog toga ne može ispitati.

13. No, u odnosu na odluku o kazni, opravdano državni odvjetnik ističe da prvostupanjski sud nije sa dovoljno pažnjem cijenio sve utvrđene okolnosti u postupku individualizacije kazne optuženom Z. B. U odnosu na sama utvrđenja odlučnih okolnosti važnih za proces individualizacije kazne, sud je utvrdio objektivno sve činjenice koje imaju značaj da kazna bude blaža ili teža, ali je nastavno pogrešno u postupku vrednovanja istih dao odveć velik značaj utvrđenim olakotnim okolnostima (neosudivanost i bitno smanjenu ubrojivost), a sa nedovoljno pažnjem cijenio je utvrđene otegotne okolnosti.

13.1. Pri utvrđivanju otegotnih okolnosti neke od tih sud je utvrdio tijekom postupka i one se kao takve prihvaćaju (prikrivanje počinjenja kaznenog djela, osobito djeci i obitelji pokojne, bacanje mrtvog tijela svoje supruge u septičku jamu, prebacivanje krivnje na pokojnu suprugu uz tvrdnju da je zanemarivala njega i kućanske poslove

pa ga "izazvala", došla mu je "žuta minuta", pa ju je zbog toga ubio), ali ih prvostupanjski sud nije sa dovoljno pažnje vrednovao. Pri tome opravdano ističe državni odvjetnik u svojoj žalbi da prvostupanjski sud nije vodio dovoljno pažnje o okolnostima pod kojima je djelo počinjeno, odnosno o okolnostima ponašanja optuženika nakon samog počinjenja kaznenog djela.

14. Naime, obaveza je suda da prilikom donošenja odluke o visini kazne vodi računa i o odnosu optuženika nakon počinjenja kaznenog djela. U konkretnom slučaju, kako to proizlazi iz same obrane optuženika, a jednako tako i iz objektivno utvrđenih činjenica, optuženik je nakon počinjenja kaznenog djela oštećenicu zamotao u dvije deke oblijepljene selotejp trakom, a oko vrata zavezao električni kabel, za čiji kraj je zavezao komad betona te ju bacio u septičku jamu u dvorištu obiteljske kuće, a gdje je njeni beživotno tijelo kasnije i pronađeno, kako je to fiksirano i fotodokumentacijom, a potom gotovo 4 mjeseca lagao zabrinutoj djeci i njenim roditeljima da ga je ona ostavila i otišla zbog ljubavnika, pokazujući im lažne poruke koje je sam sebi slao stavljajući njenu mobilnu karticu u mobitel. Ovakav odnos optuženika prema oštećenici, koju je evidentno i za života psihički i fizički maltretirao, kako to vjerno opisuju njihova djeca "da su živjeli pod vojničkim režimom i vojničkom čizmom", ukazuje na njegov povećan stupanj brutalnosti i beščutnosti, što predstavlja osobito otegotnu okolnost, a koju sud nije sa dovoljno pažnje cijenio, iako ju nalazi utvrđenom tijekom samoga postupka.

15. Ispravnim vrednovanjem utvrđenih olakotnih okolnosti, a u odnosu na otegotne, sa posebnim naglaskom na otegotne okolnosti koje se tiču činjenice da je kazneno djelo počinjeno od strane optuženika prema svojoj supruzi, te da je oštećenicu nakon počinjenja kaznenog djela bacio u septičku jamu, provjeravajući da li je "isplivala", te dodatno gurajući njen tijelo metalnom šipkom na dno septičke jame, te laži koje je iznosio djeci, produžujući njihovu agoniju nekoliko mjeseci u potrazi za majkom, daju postupanju optuženika daleko teži značaj nego li je to izraženo kroz odluku o kazni prvostupanjskog suda u trajanju od 17 godina. Stoga je Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, kao sud drugog stupnja, prihvaćajući djelomično žalbu državnog odvjetnika preinacijo prvostupanjsku presudu u odluci o kazni na način da je optuženika Z. B. osudio na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina, u koju mu se na temelju članka 54. KZ/11. uračunava vrijeme uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru, od 6. studenog 2019., pa nadalje, smatrajući da je takva kazna primjerena stupnju težine počinjenog djela i ukupnog postupanja optuženika nakon počinjenog djela, te da će se takvom kaznom moći postići svrha kažnjavanja. Jačina ugrožavanja zaštićenog dobra je ovdje maksimalna jer je ubijena jedna osoba.

16. Ta kazna sadrži dostatnu količinu moralne osude za zlo koje je optuženik počinjenjem kaznenog djela nanio oštećenici, njenoj djeci i obitelji kao i društvu u cjelini. Istovremeno, takva kazna može jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, utjecati na počinitelje i sve druge da ne čine kaznena djela kroz jačanje svijesti o pogibeljnosti činjenja kaznenih djela i o pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

17. Pri tome treba istaći da nije povrijedena odredba članka 13. ZKP/08. jer je optuženik osuđen na strožu kaznu, a odnosu na ranije ukinutu presudu, budući je optuženik u prethodno vođenom postupku bio osuđen na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 34 godine.

18. Nasuprot tome, nije u pravu optuženik kada tvrdi da je prestrogo osuđen. Okolnostima koje ističe u svojoj žalbi nastoji pojačati značaj utvrđenih olakotnih okolnosti, te ublažiti značaj utvrđenih otegotnih okolnosti, u čemu, međutim, sukladno ranije izloženom, nije u pravu.

19. Što se tiče žalbenih navoda državnog odvjetnika, a u odnosu na odluku suda o oduzimanju predmeta, noža dužine 25 cm, sa futrolom, kao sredstva upotrijebljenog za počinjenje kaznenog djela, temeljem članka 79. KZ/11., uz tvrdnju kako je takvom odlukom također počinjena bitna povreda iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08., budući da "...sud nije naveo koju odredbu članka 79. KZ/11. u konkretnom slučaju primjenjuje...da li članak 79. stavka 2. KZ/11. koji je vrijedio do 4. siječnja 2019. ...koji je propisivao da će se predmeti....uporabljeni za počinjenje kaznenog djela oduzeti ako postoji opasnost da će se ponovno uporabit....ili je primijenio članak 79. stavak 2. KZ/11. koji je odredbom članka 6. Zakona o izmjenama i dopunama kaznenog zakona ("Narodne novine" 118/18.), navedenom izmjenom propisao da sud predmete i sredstvamože oduzeti...a djelo je počinjeno u vrijeme izmjene KZ-a....to su izostali razlozi o odlučnim činjenicama koji se odnose na oduzimanje predmeta i stoga tu odluku o oduzimanju noža nije moguće ispitati...", valja istaći da u tome državni odvjetnik nije pravu, jer ne samo da se na opisani način ne ostvaruje citirana bitna povreda, već i zbog toga što je u uvodu presude posve jasno naznačeno koji je KZ/11. primijenjen prilikom donošenja ove konkretne presude, a izostanak navođenja stavka citiranog članka u svakom slučaju nije takva povreda zbog koje "...odluku o oduzimanju noža nije moguće ispitati...".

20. Ispitivanjem pobijane presude na temelju članka 476. stavka 1. točke 1. i 2. ZKP/08. ovaj drugostupanjski sud nije našao da bi bila ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka, a niti povreda kaznenog zakona na štetu optuženika, na koje sud pazi po službenoj dužnosti.

21. Slijedom iznesenog, na temelju članka 486. stavka 1. i članka 482. ZKP/08., odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 14. ožujka 2023.

Predsjednik vijeća:
Željko Horvatović, v.r.